

ბაქო-თბილისი-ყარსის რკინიგზის გავლენა საქართველოს ბაზარზე
არსებულ გადამზიდ კომპანიებზე 2017-2022 წლებში

გოგიტა მეგრელიშვილი

*სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის ბიზნესის,
ტექნოლოგიისა და განათლების ფაკულტეტზე ბიზნესის ადმინისტრირების მაგისტრის
აკადემიური ხარისხის მინიჭების მოთხოვნების შესაბამისად*

მენეჯმენტი

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: ნათია ვაჩეიშვილი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2023

განაცხადი

როგორც წარდგენილი სამაგისტრო ნშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.

მაგისტრანტი - გოგიტა მეგრელიშვილი

15.06.2023.

ნაშრომში გამოყენებული ზოგიერთი ნაწილი დაიწერა და წარდგენილი იყო კვლევის მეთოდების კურსზე 2022-2023 წლის შემოდგომის სემესტრში, სამაგისტრო საფეხურზე ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის ბიზნეს სკოლაში 2023 წლის თებერვალში.

სარჩევი

აბსტრაქტი	iii
Abstract	iv
შესავალი	1
ლიტერატურის მიმოხილვა.....	3
მონაწილე სახელმწიფოების როლი პროექტის განხორციელებაში.....	10
საქართველოს ბაზარზე არსებული გადამზიდი კომპანიების განაწილება კატეგორიების მიხედვით	15
პროექტის როლი ქვეყნის განვითარებაში	16
ახალი გზა როგორც ახალი შესაძლებლობა კომპანიებისთვის.....	16
საქართველოს რკინიგზის მიერ გადაზიდული ტვირთები 2018-2022 წლებში.....	18
პანდემია და სარკინიგზო გადაზიდვები.....	20
რუსეთ-უკრაინის ომის გავლენა 2022 წლის სარკინიგზო გადაზიდვებზე.....	23
მეთოდოლოგია	24
რაოდენობრივი კვლევის შედეგები	26
თვისებრივი კვლევა	39
დასკვნა და რეკომენდაციები	40
გამოყენებული ლიტერატურა:.....	42
დანართები.....	45

აბსტრაქტი

ნაშრომში განხილულია ბაქო-თბილისი-ყარსის სარკინიგზო ხაზის გავლენა საქართველოს ბაზარზე არსებულ გადამზიდავ კომპანიებზე. კონკრეტული სარკინიგზო მონაკვეთი ამოქმედდა 2017 წლის 30 ოქტომბრიდან შესაბამისად ნაშრომში საუბარი იქნება 2017 წლის 30 ოქტომბრიდან 2022 წლის 31 დეკემბრის ჩათვლით პერიოდზე. მოცემული კვლევის მიზანი იყო შემდეგი - ახდენს თუ არა გავლენას ეს სარკინიგზო მონაკვეთი გადამზიდავ კომპანიებზე, როგორც საგზაო, ისე სარკინიგზო გადაზიდვების მიმართულებით. ამასთანავე კომპანიებთან გადამოწმდა კოვიდ პანდემიის და რუსეთ-უკრაინის ომის პერიოდის დროინდელი მაჩვენებლები.

აღნიშნული ჰიპოთეზე გადამოწმდა როგორც რაოდენობრივი ისე თვისებრივი კვლევის მეთოდების გამოყენებით. ჩატარებულ რაოდენობრივ კვლევაში მონაწილეობა მიიღო საქართველოს გადაზიდვების ბაზარზე არსებულმა 38 კომპანიის წარმომადგენელმა. ხოლო რაც შეეხება თვისებრივ კვლევას ამ შემთხვევაში ჩატარდა სიღრმისეული ინტერვიუ 10 კომპანიის წარმომადგენელთან. კვლევაში მონაწილეობა მიიღეს ოთხივე კატეგორიის კომპანიების წარმომადგენლებმა, რომლებიც თავის მხრივ წარმოადგენდნენ სარკინიგზო, საგზაო ან ორივე მიმართულების გადამზიდავ კომპანიებს.

კვლევების შედეგების საფუძველზე დადასტურდა რომ ბაქო-თბილისი-ყარსის რკინიგზას გავლენა აქვს საქართველოს ბაზარზე არსებულ გადამზიდავ კომპანიებზე, როგორც კოვიდ პანდემიის დროს ისე რუსეთ-უკრაინის ომის პერიოდში.

ნაშრომში ასევე განხილულია: მონაწილე სახელმწიფოების როლი პროექტის განვითარებაში, საქართველოს ბაზარზე არსებული გადამზიდავ კომპანიების განაწილება კატეგორიების მიხედვით, პროექტის როლი ქვეყნის განვითარებაში და საქართველოს რკინიგზის მიერ გადაზიდული ტვირთები 2018-2022 წლებში.

Abstract

In this paper is discussed the effects of Baku-Tbilisi-Kars railway line on the shipping companies based in Georgia. This exact railway line activated on the 30th october 2017, meaning in this paper we will be talking about the period from 30th october 2017 to 31st december 2022. The main objective of this paper was the following - The aim of this study was to determine whether this railway section has an impact on the transport companies, both in the direction of road and rail transport. In addition, statistics from the period of the Covid pandemic and the Russia-Ukraine war were checked with the companies.

The mentioned hypothesis was verified using both quantitative and qualitative research methods. Representatives of 38 companies in the shipping market of Georgia participated in the conducted quantitative research. And as for the qualitative research, in this case an in-depth interview was conducted with representatives of 10 companies. Representatives of all four categories of companies participated in the study, which in turn represented railway, road or both directions transport companies.

Based on the results of the research, it was confirmed that the Baku-Tbilisi-Kars railway has an impact on the transport companies in the Georgian market, both during the Covid pandemic and during the Russia-Ukraine war.

The paper also discusses: the role of the participating states in the development of the project, the distribution of transport companies in the Georgian market by categories, the role of the project in the development of the country and the cargo transported by the Georgian Railways in 2018-2022.